

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نیاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

داکتر عبدالحنان روستائی

المان، ۲ نومبر ۲۰۰۹

شعری از شاعر آزادیخواه کشور

مرحوم استاد "زمانی" در مورد آزادی

استاد محمد هاشم "زمانی" که زادگاهش کُنر است، از جمله شعرای انقلابی و شخصیت های ملی کشور میباشد که به جرم وطنخواهی در زمان سلطنت محمد ظاهر شاه مانند بسیاری از شخصیت های ملی کشور در زندان انداخته شد و سالیان درازی را در حبس گذراند. او در زمان استبداد صدارت محمد داوود با خانواده اش به هرات تبعید گردید. در آغاز تجاوز روس مرحوم "زمانی" در ایجاد "جبهه متحد ملی افغانستان" کوشش فراوان نموده و یکی از بنیانگذاران این جبهه محسوب میگردد. "زمانی" عاشق آزادی و شیفته وحدت ملی بود و تا پای جان در همین مسیر طی طریق کرد تا سر انجام در عالم هجرت در حالی که اشعار زیادی در پای آرمانهای خود سروده و خرمی از آرزوها در سینه سوخته بود، چشم از جهان پوشید. دانشمندان، شخصیت های ملی و دوستداران "زمانی" در مورد او ذکر خیر فراوانی کرده اند که اینک مثالی به مثابه "مشت نمونه بسیار" آورده میشود.

مرحوم عبدالرحمان "پژواک" در زمان حیات "زمانی" در سال ۱۹۹۰ م در دیوان "زخمی زره" (۱) او تقریظی نوشته و از "زمانی" چنین یادآوری کرده: «"زمانی" از شعرای دردمند و آرزومند زبان پشتو است. اشعار او از سلاطت و فصاحت در بیان و بصیرت در معانی بهره مند است. بیجا نیست اگر بگوئیم اشعار وی نگاری از چهره راستین مبارزه ملی مردم خدانشناس و آزادی پرست افغانستان است، که بر پرده دل و دماغ تصویر شده است و لاجرم بر دل می نشیند و در مغز فرو میرود.... "زمانی" از آغاز جوانی درس زندگی را از درد و رنج فرا گرفته است. سالیان دراز زندانی بوده و گرم و سرد سنگر سرد و جنگ گرم، رنج مهاجرت و درد دوری از وطن همه را دیده و چشیده است. با پیرمندان و پیرزنان اظهار دعا و اندوه میکند. با کودکان یتیم و بیگسست و پا اشک می ریزد. چون شمع بر مزار شهید می سوزد. از نفاق می نالد و ارمان او ظفر بر دشمن و آزادی مردم و وطن است. زمانی "شاعر ملی" و بیشتر از آن "شاعر وحدت ملی" است» (۱). بر مصداق این گفته زنده یاد پژواک، اینک شعری از یکی از رسایل شعری زمانی به نام "د آزادی ارمان" (۲) تقدیم خوانندگان ارجمند می گردد:

ملی ننگ د قربانی سره

دا نه د روسانو، امریکی او چینایانو دی
دا وطن زمونږ د افغانانو سربازانو دی
خوری به شکستونه وار راغلی د روسانو دی
قبر دا وطن د یرغلگرو خونخوارانو دی
دا وطن سنگر د آزادی د شهیدانو دی
دا وطن دیوه د آزادی د پتنگانو دی
سور د آزادی دگر په وینو د خوانانو دی
"زمانی"

دا افغانستان وطن ز مونږ د افغانانو دی
نه پریردو په دی کبني خارجی یرغلگران مونږه
دلته سکندر، تیمور، انگریز شکست خورلی دی
هر یو شاهنشاه چی د جهان په مونږ یرغل کری
دا د ملالی او د ناهید غر په سنگر کبني دی
بی له آزادی نه مو وطن کی بل څه نشته دی
جنگ د آزادی کی ملی ننگ د قربانی سره

منابع :

- ۱ - محمد هاشم زمانی : زخمی زره. مجموعه اشعار، ۱۳۷۹ هجری شمسی، پشاور، پاکستان.
- ۲ - محمد هاشم زمانی : د آزادی آرمان. مجموعه اشعار، ۱۳۶۱ هجری شمسی، پشاور، پاکستان.